

FORSVARSMINISTERIET

Folketingets Forsvarsudvalg
Udvalgsafdelingen
Christiansborg

18 APR. 2011

Vedlagt fremsendes brev af dags dato til Forsvarsudvalget vedrørende opgørelse af antallet af personer tilbageholdt og overdraget af danske styrker i Irak.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, which appears to read "Gitte Lillelund Bech". The signature is written in a cursive style.

Gitte Lillelund Bech

/Signe Ryborg

Folketingets Forsvarsudvalg
Udvalgsafdelingen
Christiansborg

18 APR. 2011

Til Forsvarsudvalget

Der har siden udsendelsen af det danske militære bidrag til Irak i 2003 været afgivet en række svar til Folketinget om antallet og håndteringen af tilbageholdte i Irak. Der drejer sig for eksempel om svaret på S 6596 af 29. august 2006, S 2434 af 24. april 2007 og den foreløbige besvarelse af spørgsmål nr. 67 stillet gennem Forsvarsudvalget den 23. november 2009. Disse besvarelser har blandt andet været baseret på oplysninger afgivet af Forsvarskommandoen.

I lyset af Wikileaks' offentliggørelse af dokumenter vedrørende indsatsen i Irak besluttede regeringen som bekendt i oktober 2010, at der skulle udarbejdes en samlet skriftlig redegørelse til Folketinget. Redegørelsen vil bl.a. basere sig på den skriftlige redegørelse, som Forsvarskommandoen er ved at udarbejde til Forsvarsministeriet på baggrund af en gennemgang af sagen.

Forsvarskommandoens redegørelse vil bl.a. skulle medvirke til at skabe klarhed over de spørgsmål, som havde været omtalt i medierne. F.eks. spørgsmål om, hvad forsvaret vidste om mishandling, antallet af tilbageholdte og sikkerheden for de irakiske tolke.

Som grundlag for sin redegørelse foretager Forsvarskommandoen en omfattende gennemgang af et særdeles omfangsrigt arkivmateriale. Dette arbejde er endnu ikke afsluttet, men Forsvarskommandoen har oplyst departementet om, at der i forbindelse med den aktuelle gennemgang ikke anvendes den samme opgørelsesmetode som ved de tidligere besvarelser. Forsvarskommandoen har oplyst, at opgørelsen vil udvise et større antal tilbageholdte end hidtil oplyst til Folketinget. Forsvarskommandoen har oplyst, at en af årsagerne hertil er, at opgørelsen tager udgangspunkt i et bredere og mere omfattende kildemateriale, end der tilsyneladende har ligget til grund for tidligere opgørelser.

Forsvarskommandoen har derudover oplyst, at baggrunden for ikke at anvende den samme opgørelsesmetode som tidligere er ønsket om at skabe et så godt og fyldestgørende overblik som muligt og et dækkende grundlag for udarbejdelsen af Forsvarskommandoens redegørelse.

Du har endvidere spurgt til Forsvarsministeriets indsats for at forhindre overgreb - ud over afholdelse af det omtalte møde den 1. juni 2005. Indledningsvist skal opmærksomheden for en god ordens skyld henledes på, at det omtalte møde den 1. juni 2005 blev afholdt mellem den daværende danske ambassadør og den irakiske indenrigsminister - og således ikke af Forsvarsministeriet eller forsvaret.

Vedlagt er den daværende forsvarsministers besvarelse af § 20-spørgsmål S 3990 fra 2004, hvoraf det fremgår, at Forsvarskommandoen havde udstedt en forholdsordre til underlagte myndigheder om at føre tilsyn med overdragne tilbageholdte og at melde om eventuelle konstaterede overgreb.

Vedlagt er endvidere den daværende forsvarsministers mundtlige besvarelser af § 20-spørgsmål 4337 og 4339 fra 2006 vedrørende tilbageholdte. Der henvises desuden til besvarelsen af spørgsmål 4337 i vedlagte besvarelser af spørgsmål 124 og 125 stillet af Forsvarsudvalget og besvaret 4. januar 2011.

Vedlagt er herudover den daværende forsvarsministers besvarelse af spørgsmål 47 fra forsvarsudvalget, der blev besvaret den 9. august 2006 vedrørende tilbageholdte.

Vedlagt er desuden besvarelsen af spørgsmål 72 fra Forsvarsudvalget, som blev besvaret den 6. december 2010, og som omhandler forsvarets kendskab til irakiske styrkers ukorrekte behandling af tilbageholdte i forbindelse med en operation d. 16. januar 2006 - samt opfølgningen herpå.

Den 11. juni 2004 sendte forsvarsministeren endvidere kopi til Forsvarsudvalget af korrespondance mellem ministeren og forsvarschefen vedrørende indskærpelse af tilsynspligt og opmærksomhed samt omgående rapportering af overgreb. Kopi af det fremsendte er vedlagt.

Endvidere har Forsvarskommandoen udgivet vedlagte direktiv vedrørende tortur samt andre regler, der blandt andet pålægger de danske styrker meldepligt, hvis de bliver bekendt med overgreb.

Afslutningsvist kan det oplyses, at forsvarsministerens redegørelse til Folketinget som følge af de lækkede Wikileaks dokumenter om Irak naturligt vil behandle såvel spørgsmålet om orientering af Folketinget ang. overgreb, som spørgsmålet om hvad Forsvarsministeriet har gjort for at forhindre overgreb mod tilbageholdte under operationer i Irak. En fuldstændig besvarelse af disse spørgsmål vil kræve en grundig undersøgelse af en stor mængde doku-

Forsvarskommandoen har endvidere oplyst, at kommandoen i forbindelse med den aktuelle gennemgang endnu ikke har det fulde billede af antallet af tilbageholdte. Det skal bemærkes i tilknytning hertil, at opgørelser af antallet af tilbageholdte generelt er behæftet med en vis usikkerhed. Det skyldes, at det beror på en konkret vurdering af omstændighederne i hvert enkelt tilfælde, om en person kan siges at være "tilbageholdt", og hvorvidt tilbageholdelsen er foretaget af danske styrker. Disse vurderinger afhænger bl.a. af graden af magtanvendelse, og om der reelt har været tale om frihedsberøvelse.

Forsvarskommandoen har endelig oplyst, at man udover fortsat at være i færd med at gennemgå materiale også er i dialog med de britiske myndigheder for at validere oplysninger om tilbageholdte overdraget til Storbritannien.

Såvel min redegørelse til Folketinget som den endelige besvarelse af spørgsmål nr. 67 stillet gennem Forsvarsudvalget den 23. november 2009 vil inddrage resultatet af den omtalte gennemgang.

Med venlig hilsen

Gitte Lillelund Bech